

GUIA DOCENT
**MÈTODES I FONTS
D'INVESTIGACIÓ**

Coordinació: CASSANYES ROIG, ALBERT

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	MÈTODES I FONTS D'INVESTIGACIÓ			
Codi	12359			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Identitat Europea Medieval	1	OBLIGATÒRIA	Virtual
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	5			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3.5	1.5	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	CASSANYES ROIG, ALBERT			
Departament/s	HISTÒRIA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	40 hores de tutoria 20 hores de classe 90 hores de treball autònom de l'estudiantat			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Castellà			
Distribució de crèdits	1. Fonts escrites per l'Edat Mitjana europea i cristiana 1 ECTS 2. Recursos arqueològics per a la investigació sobre l'Edat Mitjana 2 ECTS 3. Eines i conceptes per a la recerca 2 ECTS			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CASSANYES ROIG, ALBERT	albert.cassanyes@udl.cat	2	Dilluns i dimecres, de 19 a 20 hores, a través de xat, videoconferència o correu electrònic, segons les necessitats de l'estudiantat.
VIGIL MONTES, NÉSTOR	vigilnestor@um.es	1	Dimarts 19, dijous 21 i dimarts 26 d'octubre, de 17 a 18 hores.
VILA CARABASA, JOSE MARIA	josepmaria.vila@uab.cat	2	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura de Mètodes i Fonts d'investigació ofereix a l'estudiantat les eines metodològiques per enfrontar els seus propis reptes en la recerca sobre l'Edat Mitjana. S'ofereix un ventall pautat de mètodes i tècniques aplicables tant a l'anàlisi de les fonts escrites com a les materials. Aquesta formació específica es complementarà amb l'estudi dels debats més actuals en l'ús i l'aplicació de les diverses metodologies.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Conèixer la tipologia de fonts escrites per l'Edat Mitjana europea occidental i cristiana.
- Saber buscar fonts escrites, fons arxivístics i col·leccions documentals.
- Relacionar les fonts escrites amb el context cultural i històric.
- Saber quins recursos propis de l'arqueologia cal utilitzar segons l'objectiu de recerca en Edat Mitjana
- Assimilar tècniques d'iniciació a la investigació i a la comunicació.

Competències

Competències bàsiques i generals

CB7. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts, dins de contextos més amplis (o multidisciplinars), relacionats amb l'àrea d'estudi.

CB9. Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions (i els coneixements i raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

CB10. Que els estudiants posseeixin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser, en gran mesura, autodirigida o autònoma.

CG1. Incorporar el rigor en els plantejaments de treball, mètodes i elaboració de conclusions des del punt de vista científic i ètic.

Competències específiques

CE4.- Avançar en el coneixement de les aportacions del període medieval a la construcció d'Europa.

CE5.- Aprofundir en el coneixement del període medieval a través de les aportacions de la història, la història de l'art, la literatura i la llengua.

CE6.- Aplicar la interdisciplinarietat com a instrument vàlid i transversal per a l'estudi de la identitat europea medieval.

Competències transversals

CT.5. Aplicar la perspectiva de gènere a les tasques pròpies de l'àmbit professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1.Fonts escrites per l'Edat Mitjana europea i cristiana	1. Els paradigmes culturals de l'Edat Mitjana occidental cristiana i la producció de fonts escrites 2. Tipologia de les fonts escrites medievals	20%
2.Recursos arqueològics per a la investigació sobre l'Edat Mitjana	1. Documentació escrita i arqueologia: un diàleg necessari 2. L'arqueologia i l'estudi de les comunitats rurals 3. Arqueologia urbana, arqueologia de la ciutat medieval 4. L'Arqueologia de l'Arquitectura: l'estudi coordinat d'edificis funcionals i excavació	40%
3.Eines i conceptes per a la recerca	1.Iniciar la investigació: tema, objectius i metodologia 2.Tecnologies aplicades a la investigació 3.La gestió de la investigació 4.La comunicació de la investigació 5.Les característiques de l'investigador	40%

Eixos metodològics de l'assignatura

Estratègia docent del professorat	Activitats de treball per iniciativa de l'alumnat	
	Dirigides	Autònomes
<ul style="list-style-type: none"> - Exposició del professorat - Exposició de l'estudiantat: individualment o en grup - Exposició invitada - Debats (seminaris, grup de discussió, etc.) - Treball en grup - Simulacions (<i>roleplaying</i>) - Test 	<ul style="list-style-type: none"> - Projecte tutoritzat - Estudi de casos - Participació en fòrums virtuals - Lectures orientades - Tutories: presencials o virtuals - Treballs individual o d'equip 	<ul style="list-style-type: none"> - Lectures - Estudi personal: preparació - Exàmens, organització dels apunts i/o materials - Recerca d'informació - Tutories lliures: individuals o en grup
+	PROTAGONISME PROFESSORAT	-
-	PROTAGONISMOE ESTUDIANTAT	+

Pla de desenvolupament de l'assignatura

L'assignatura es divideix en tres parts successives

1.Fonts escrites per l'Edat Mitjana europea i cristiana
2.Recursos arqueològics per a la investigació sobre la Edat Mitjana
3.Eines i conceptes per a la recerca

Sistema d'avaluació

L'estudiantat ha de realitzar diverses tasques dissenyades en cada segment de l'assignatura. La nota final s'obté a partir de la suma de les notes obtingudes. Així, els percentatges de cada bloc són els següents:

- 1. Fonts escrites per l'Edat Mitjana europea i cristiana --> 20% de la nota final

- 2. Recursos arqueològics per a la investigació sobre l'Edat Mitjana --> 40% de la nota final

-3. Eines i conceptes per a la recerca --> 40% de la nota final

L'avaluació de cada bloc es donarà a mesura que avanci el calendari acadèmic de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia bàsica

Fonts escrites per l'Edat Mitjana europea i cristiana

GENICOT, Léopold, *Introduction à la typologie des sources du moyen âge occidental*, Turhout, 1972, pp. 7-33.

MUNITA LOINAZ, José Antonio, "Fuentes medievales hispanocristianas: de los documentos a las colecciones diplomáticas", *XVIII Semana de Estudios Medievales*, Nájera, 2008, pp. 113-140.

RIU, Manuel, *Textos comentados de época medieval (siglo V al XII)*, Barcelona, 1982, pp.3-31.

RUÍZ DE LA PEÑA SOLAR, Juan Ignacio, "Las fuentes en la Historia Medieval", *Introducción al estudio de la Edad Media*, Madrid, 1989, pp. 251-306.

RUÍZ GÓMEZ, Francisco, "Las fuentes y la historiografía medieval", *Introducción a la historia medieval. Epistemología, metodología y síntesis*, Madrid, 1998, pp. 73-126.

Recursos arqueològics per a la investigació sobre l'Edat Mitjana

Moreland, J., *Archaeology and Text* (Duckworth Debates in Archaeology), Londres, 2006.

Graham-Campbell, J., Valor, M. (eds.), *The archaeology of Medieval Europe*, 2 vols, Aarhus University Press, Aarhus, 2007.

Barceló, M., et alii, *Arqueología medieval. En las afueras del medievalismo*, Ed. Crítica, Barcelona, 1988.

Quirós Castillo, A., Bengoetxea, B., *Arqueología III (Arqueología Postclásica)* (con la colaboración de Jesús Lorenzo Jiménez), UNED, Madrid, 2006.

Gelichi, S., *Introduzione all'archeologia medievale*, Roma, 1997.

Brogio, G.P., Cagnana, A., *Archeologia dell'architettura. Metodi ed interpretazione*, All'Insegna del Giglio, Florencia, 2012.

Eines i conceptes per a la recerca

Alcina, J. *Aprender a investigar: métodos de trabajo para la redacción de tesis doctorales (Humanidades y Ciencias Sociales)*, Compañía literaria, Madrid, 1994.

Alía, F. *Métodos de investigación histórica*, Síntesis, Madrid, 2016.

Aróstegui, J. *La investigación histórica: teoría y método*, Crítica, Barcelona, 2001.

Clemente, L. V. *Métodos y perspectivas de investigación en historia medieval*, Universidad de Extremadura, Cáceres, 2014.

Eco, U. *¿Cómo se hace una tesis? Técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura*, Gedisa, Barcelona, 2001.

Prost, A. *Doce lecciones sobre la historia*, Universidad de Valencia, Valencia, 2001.

Referències web

Arqueología Medieval Universidad de Granada: <http://www.arqueologiamedieval.com>

Grupo de Investigación Arqueología de la Arquitectura: <http://www.ehu.es/arqueologiadelarquitectura>

Departament d'Archeologia e Storia dell'Arte de la Università di Siena: <http://www.archeoarti.unisi.it>

Laboratoire d'Archéologie Médiévale Méditerranéenne (Aix-en-Provence): <http://lamm.mmsh.univ-aix.fr/index.htm>

Medieval Settlement Research Group: <http://www.britarch.ac.uk/msrg/>

Arqueología de las Aldeas: <http://www.arqueologiadelasaldeas.com/>

Medievalistes valencians: <http://harcajmv.blogspot.com.es>

Arqueologia tardoantiga i medieval a Siena: <http://www.archeologiamedievale.it/2013/03/03/archeologia-tardoantica-e-altomedievale-a-siena/>

Biblioteca arqueològica on-line. Universitat de Siena: <http://www.bibar.unisi.it>

http://www.academia.edu/229545/VALENTI_M._a_cura_di_Informatica_e_Archeologia_Medievale._Lesperienza_senese_SAMI_-_Metodi_e_temi_dellArcheologia_Medievale_2_Firenze_2009_pagine_198_

http://www.ub.edu/histodidactica/images/documentos/pdf/crepusculo_tecnologico_medievalismo_hispanico.pdf

Concepte "historiografía digital": <http://www.h-debate.com> , Manifiesto

Gestionar la investigació: http://adingor.es/congresos/web/uploads/cio/cio2005/estr_innovacion//100.pdf

<http://www.idi.mineco.gob.es/portal/site/MICINN/menuitem.7eeac5cd345b4f34f09dfd1001432ea0/?vgnextoid=5e858a9d84518210VgnVCM1000001d04140aRCRD>

Material audiovisual

. Tesi doctoral: http://www.sld.cu/galerias/pdf/sitios/gericuba/escribir_una_tesis_doctoral_1.pdf

. Presentación en público: <http://www.youtube.com/watch?v=2-ntLGOyHw4&noredirect=1>

. Presentación de trabajos científicos: <http://www.raco.cat/index.php/AnuarioPsicologia/article/view/64618/88644>